

F. t. l. vedr. undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader

sesområder, at påvirkninger, der (isoleret betragtet) ville udgøre miljøskader, kan tillades med den konsekvens, at de ikke længere er miljøskader i miljøansvarsdirektivets forstand. Betingelserne er her, at påvirkningens skadelige virkning begrænses mest muligt, og at der ved lempelse af beskyttelsen af vandressourcen opnås et samlet set større gode for samfundet som helhed, end hvis lempelsen ikke blev tilladt. Betingelserne er dermed i udgangspunktet ikke så skarpe som betingelserne i forhold til at tillade en negativ påvirkning efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og 4, hvor kravet er, at der samtidigt »træffes alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at den globale sammenhæng i Natura 2000 beskyttes«.

Til § 9

Ved en miljøskade på jord forstås en jordforurening. Andre skader på naturressourcen jord, f.eks. som følge af kompaktering eller erosion er dermed ikke omfattet af begrebet »miljøskade på jord« i miljøansvarsdirektivet og i dette lovforslag. Det følger dog af definitionen af skade, jf. lovforslagets § 10, at selvom andre skader på jord end jordforureninger ikke udgør en »miljøskade på jord« i sig selv, kan en sådan skade indebære en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder eller vand, hvis den medfører en betydelig negativ påvirkning af disse naturressourcer.

Jordforureningen skal være resultatet af den direkte eller indirekte tilførsel af stoffer, organismer eller mikroorganismer i, på eller under jorden. Modsat jordforureningsloven som alene omfatter jordforurening med stoffer, altså kemiske forureninger, omfatter miljøansvarsdirektivet og dette lovforslags bestemmelser såvel en kemisk forurening med stoffer som en biologisk forurening med organismer og mikroorganismer. Organismer omfatter i princippet alle levende organiske systemer spændende fra vira, bakterier over planter og padder til pattedyr i alle varianter. Bestemmelsen antages primært at være rettet mod mikroorganismer og lignende (små) organismer, der tilføres jorden, f.eks. som led i forurenings- eller skadedyrsbekæmpelse.

Jordforureningen skal medføre en betydelig risiko for, at menneskers sundhed påvirkes negativt. Det antages, at det skal læses som en risiko for en påvirkning af det enkelte menneskes sundhed i den forstand, at der er en dokumenteret negativ effekt af de konstaterede forureningsniveauer på befolkningens sundhed. Såvel de risici, der knytter sig til enten kontakt med jorden eller udvikling af eksplosive gasser i jorden (direkte påvirkning), som de risici, der knytter sig til

f.eks. at spise frugt, grønsager m.v., der er dyrket i forurennet jord, eller dyr, der har græsset på forurennet jord (indirekte påvirkning), antages at være omfattet af begrebet risiko i denne sammenhæng.

Normering af en miljøskade som en betydelig negativ påvirkning i forhold til miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder og miljøskade på vandmiljøet er antaget at være identisk med eller tilsigtet at være identisk med en tilsvarende normering i andre direktiver – først og fremmest habitat- og vandrammedirektivet. For så vidt angår »skade på jord« er der imidlertid ikke i miljøansvarsdirektivet peget på en sådan tilsvarende normering af betydelig risiko for menneskers sundhed i andre direktiver.

Det er antaget, at normeringen af risikoen som betydelig, indebærer at ligesom der efter jordforureningsloven sondres mellem på den ene side forurening, der udgør en sundhedsmæssig risiko, som kan håndteres ved en offentlig indsats i form af rådgivning, og på den anden side forureninger, der udgør en sådan risiko, at en indsats derudover bør iværksættes, vil der i forhold til miljøansvarsdirektivet og dette lovforslag skulle sondres mellem jordforureninger, der indebærer en betydelig risiko for påvirkning af menneskers sundhed og andre jordforureninger. Det kan være i form af de risici, der knytter sig til kontakt med jorden ved f.eks. leg på jorden, havearbejde m.v., risici som følge af udvikling af eksplosive gasser i jorden, risici som følge af påvirkning af indeklimaet i boliger, daginstitutioner m.v. som følge af dampe fra jorden, eller risici, der knytter sig til f.eks. at spise frugt, grønsager m.v., der er dyrket i forurennet jord, eller dyr, der har græsset på forurennet jord.

På denne baggrund vurderes det, at følgende kriterier kan tages i betragtning ved vurdering af, om der foreligger en miljøskade på jord: Forureningen indebærer, 1) at en eventuel offentlig indsats ikke kan begrænses til rådgivning, der er f.eks. forurening over de fastsatte afskæringskriterier, og 2) påvirkning af mere end 10 boliger eller arealer større end 1 ha. med følsom eller særlig følsom anvendelse, jf. jordforureningslovens § 6 eller arealer større end 2,5 ha., der anvendes til dyrkning af afgrøder.

Der tages således højde for, at der er stor forskel på, hvor tæt boliger ligger på hinanden. Hvis der sker jordforurening i et område, der ikke er tæt bebygget, fx på en landbrugsejendom, vil jordforureningen næppe påvirke mere end en enkelt bolig. Man skal derfor i stedet se på, hvor stort et areal, der bliver påvirket af jordforureningen.